

UNIVERSITATEA *BABEȘ – BOLYAI* DIN CLUJ – NAPOCA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE
DOMENIUL DE DOCTORAT: RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII
EUROPENE

TEZĂ DE DOCTORAT

Titlul tezei:

***„IMPACTUL LOBBYULUI ASUPRA POLITICILOR
PUBLICE EUROPENE”(REZUMAT)***

Conducători științifici:

Prof. univ. dr. Adrian IVAN

C.S.I. dr. Lucian NASTASĂ-KOVACS

Doctorand:

Adrian Daniel STAN

CLUJ – NAPOCA

2013

Cuprins:

Introducere	5
CAPITOLUL I	10
I.1. Abordări și forme ale lobbyului în Uniunea Europeană.....	10
I.2. Conceptul de lobby, definiții și accepțiuni ale termenului.....	13
I.3. Abordări teoretice ale grupurilor de interes.....	15
I.4. Pluralismul, o logică permisivă pentru activitatea de lobby.....	17
I.5. Lobbyul între pluralism, neocorporatism și guvernanta multinivel.....	19
I.6. Neoinstituționalismul- teren prielnic pentru manifestarea lobbyului.....	23
I.7. Sisteme de intermediere a intereselor și perspectiva neopluralistă asupra activității de lobby.....	24
I.8. Profilul lobbyistului sau modul de percepere a acestuia de către instituțiile Uniunii Europene.....	27
I.9. Conturarea grupurilor de lobby și relevanța lor pentru procesul decizional.....	31
I.10. Către o antropologie a politicilor publice.....	33
CAPITOLUL II	35
II.1. Mobilizarea lobbyștilor și obținerea de acces.....	35
II.2. Accesul- o precondiție a influenței venite din partea lobbyștilor.....	39
II.3. Lobbyul indirect, între participare publică și proces decizional.....	43
II.4. Instituțiile UE și grupurile de lobby: Structuri dependente?.....	47
II.5. Adoptarea actelor în UE și procedurile aferente acestui proces.....	48
II.6. Lobbyștii și relația lor cu Comisia.....	51
II.7. Lobbyul direcționat către Parlament.....	56
II.8. Consiliul ca punct de interes pentru lobbyști.....	57
II.9. Opinia publică și implicațiile acesteia asupra procesului decizional.....	58
II.10.1. <i>Societatea civilă și implicațiile ei în activitatea de lobby din UE</i>	60
II.10.2. <i>Impactul opiniei publice asupra politicilor publice</i>	64
CAPITOLUL III	66
III.1. Cooperarea dintre instituțiile europene și lobbyști, între oportunitate și complementaritate.....	66
III.2. Reglementarea lobbyului în SUA.....	71
III.3. Sistemul instituțional american, permisivitatea pentru lobby și finanțarea acestuia.....	80
III.4. Impactul lobbyului american asupra procesului decizional.....	83
III.5. Lobby american vs. lobby european- analiză comparativă.....	85
III.6. Lobbyul sectorului business în modelele american și european.....	92
CAPITOLUL IV	97
IV.1. Tipuri de lobby.....	97
IV.2. Think tankurile și lobbyul.....	100
IV.3. Funcțiile îndeplinite de lobbyști pe lângă structurile UE.....	103
IV.4. Interacțiunea între partide și grupurile de interes/lobby în UE.....	107
IV.5. Cursa lobbyștilor pentru poziții de influență.....	110
IV.6. Considerații asupra lobbyului negativ.....	113
IV.7. Lobbyul- balans între politici domestice și trasarea interesului general european.....	114

IV.8. Strategii și modele de succes în activitatea de lobby.....	118
IV.9. Reguli pentru un lobby de succes.....	121
CAPITOLUL V	130
V.1. Nevoia de reglementare.....	130
V.2. Pașii făcuți de instituțiile UE în direcția reglementării.....	132
V.3. Argumente în favoarea reglementării lobbyului.....	134
V.4. Argumente împotriva reglementării lobbyului vs pro reglementare.....	134
V.5. Reglementarea lobbyului în Uniunea Europeană.....	141
V.6. Scurtă istorie a reglementării lobbyului în UE.....	143
V.7. Aspectele pozitive ale reglementării lobbyului în UE- către o radiografiere optimă a acestei activități.....	148
V.8. Panorama lobbyului după reglementare.....	149
V.9. Reglementarea lobbyului în România.....	152
V.10. Lobbyul și diminuarea deficitului democratic.....	157
CAPITOLUL VI	165
VI.1. Lobbyul ONG-urilor în Uniunea Europeană.....	165
VI.2. Lobbyul ONG-urilor în SUA.....	167
VI.3. Lobbyul sectorului business și reacțiile la nivelul publicului internațional – perspectiva ONG.....	169
VI.4. Lobbyul pentru Organismele modificate Genetic.....	171
VI.5.1. Studiu de caz: Campaniile de lobby-PR privind organismele modificate genetic.....	174
VI.5.2. Desfășurarea campaniilor, acțiuni întreprinse, programul activităților.....	175
VI.5.3. Analiza SWOT.....	177
VI.5.4. Strategia campaniei de lobby împotriva OMG.....	178
VI.5.5. Planul campaniei PR-lobby pentru interzicerea OMG.....	179
VI.5.6. Impactul și rezultatele campaniei.....	180
Concluzii	183
<i>Limite ale cercetării și noi direcții de interes</i>	187
Bibliografie	190
Anexe	210

Cuvinte cheie:

lobby, governanță multinivel, neofuncționalism, utilitarism, neopluralism, advocacy, think tank.

Lucrarea de față are ca temă lobby-ul în Uniunea Europeană și își propune să investigheze care sunt resorturile prin care acesta influențează luarea deciziilor și structurarea diferitelor politici publice comunitare. O altă preocupare a acestei lucrări o reprezintă identificarea ingredientelor unei activități de lobby eficiente pentru a răspunde la întrebarea: Lobby-ul în Uniunea Europeană deservește îndeosebi interesul public sau reprezintă avangarda unor interese cu predilecție particulare? Sau mai bine zis: unde se plasează acesta între politicile publice și intereselor unor grupuri private?

Demersul de cercetare poate fi încadrat cu succes în paradigma utilitaristă, singura capabilă să dea măsura impactului avut de lobby asupra procesului decizional european, asupra complexului instituțional al Uniunii Europene și mai ales asupra cetățenului european. Teza valorifică cele mai noi perspective teoretice în materie de lobby, combinând filtrele neoinstituționaliste cu cele ale teoriilor neofuncționaliste și ale guvernantei multinivel.

Asumăm ab initio perspectiva neo-pluralistă ca fiind vectorul forță pentru explicarea impactului avut de lobby asupra politicilor publice europene. Abordarea temei lobbyului european, în contextul mai vast al sistemului democrației liberale, aflat într-o perpetuă căutare a legitimității și echilibrului, mi-a fost sugerată de rezistența sau mai curând reticența mediului politic din mai multe state europene cu privire la reglementarea acestui fenomen.

Lucrarea este structurată în șase capitole pe parcursul cărora vom încerca să surprindem în ce măsură grupurile de lobby pot fi legitimate ca și o parte integrantă a *polity*-ului european.

În cadrul primului capitol vor fi introduse liniile forță ale demersului explicativ asupra lobbyului, vor fi enunțate și analizate principalele concepte, respectiv teorii care vizează dinamica fenomenului aflat sub lupă.

În primul rând vom oferi o serie de definiții ale conceptului de lobby și ale persoanei care reprezintă acest concept, lobbyistul. Mai apoi, demersul de cercetare va căuta să motiveze de ce paradigma utilitaristă alături de perspectiva neo-pluralistă și filtrele neo-funcționaliste reprezintă cele mai adecvate referențiale pentru a înțelege

dinamica acestui fenomen. Ultimele secțiuni ale acestui capitol vor avansa problematica modului de percepție al lobbyștilor de către instituțiile UE și vor schița o antropologie pentru politici publice.

Cel de-al doilea capitol propune o abordare instrumentală asupra dinamicii lobbyului european. La acest nivel vor fi identificate toate acele precondiții și factori facilitatori care permit stabilirea unei relații de complementaritate între structurile decizionale ale UE și grupurile de lobby. Vectorul acces devine astfel un element crucial în înțelegerea diferitelor forme pe care le îmbracă lobbyul, subliniind în același timp și dependența reciprocă a instituțiilor europene de lobbyști.

După o scurtă trecere în revistă a aspectelor ce țin de analiza procesului decizional în UE și a procedurilor de adoptare a legislației, demersul de cercetare vină să explice maniera de coabitare a lobbyștilor cu principalele instituții europene (Comisia, Parlamentul și Consiliul). Analiza efectuată nu omite nici alte structuri, comitete sau birocrății funcționale ale UE. Un spațiu amplu este dedicat manierei în care societatea civilă, respectiv opinia publică, sunt reprezentate în această relație a lobbyștilor cu instituțiile europene. Asumarea acestei condiționalități este vitală în înțelegerea resorturilor intime ale procesului de integrare europeană, deoarece majoritatea studiilor în domeniu se apleacă doar asupra relației bidirecționale dintre lobbyști și aceste instituții.

Capitolul trei se deschide cu o reconfigurare a relațiilor dintre lobbyști și instituțiile europene în contextul cooperării dintre aceste entități. Cea de-a doua secțiune a acestui capitol introduce problematica lobbyului în Statele Unite. Teza surprinde critic principalele momente din istoria reglementării lobbyului în SUA.

Pe lângă analiza asupra bornelor care au marcat codificarea și legitimarea legală a lobbyului, teza insistă asupra evoluțiilor din ultimii ani în cadrul sistemului de reprezentare american vizând practica lobbyului. Abordarea la acest nivel avansează problematica permisivității sistemului american pentru lobby, a manierei de finanțare a acestuia, respectiv a impactului avut de acesta asupra administrației americane și nu numai.

Punctul focal al construcției acestui capitol este reprezentat de analiza comparativă între lobbyul european și cel american.

Cel de-al patrulea capitol lărgeste spectrul tipologiei lobbyului european, aplecându-se și asupra grupurilor de think tank. În cadrul acestui capitol sunt analizate funcțiile pe care le îndeplinesc lobbyștii pe lângă instituțiile europene, interacțiunea acestora cu partidele politice. De asemenea acest capitol explorează și lobbyul negativ.

Ultimele secțiuni ale acestui capitol se proiectează drept un ghid al lobbyistului de succes. Analiza elaborată din cadrul acestor secțiuni caută să ordoneze într-o manieră inteligibilă strategiile, tehnicile și metodele pentru a desfășura o activitate de lobby încununată de succes. Funcționalitatea acestor rețete de a face lobby va fi testată empiric în cadrul studiilor de caz asupra organismelor modificate genetic.

Cel de-al cincilea capitol se concentrează asupra problematicii reglementării lobbyului în UE și la noi în țară. În ceea ce privește lobbyul european sunt avute în vedere: legislația vizând reglementarea lobbyului, instituirea unui registru al lobbyștilor, a unui cod de conduită a acestora precum și impactul tuturor acestor evoluții asupra procesului decizional. La noi în țară deși nu există o reglementare clară a lobbyului s-au făcut totuși o serie de demersuri, atât venite din partea mediului politic, a mediului academic, respectiv a societății civile, pentru a reliefa care sunt avantajele și dezavantajele acestui proces.

Ultima secțiune a acestui capitol oferă o analiză polifațetată asupra capacității lobbyului de a diminua deficitul democratic la nivelul UE și de a adânci procesul de integrare.

Capitolul șase propune o abordare microsistemică a lobbyului prin evidențierea impactului avut de sectorul ONG în direcția problematicii reprezentate de introducerea și folosirea organismelor modificate genetic.

Analiza la acest nivel scoate în evidență modalitatea de raportare a sistemului european și american la sectorul ONG, radiografiind principalele evoluții ale problematicii organismelor modificate genetic.

Studiul de caz se apleacă asupra unor campanii de lobby-PR care au vizat organismele modificate genetic. Demersul de cercetare evidențiază elementele strategice care au alimentat aceste campanii propunând și un scenariu pentru desfășurarea unei campanii de lobby încununate de succes.

Impactul lobby-ului asupra politicilor publice europene devine o constantă a modului în care democrația deliberativă s-a inserat în însăși natura procesului decizional în UE. Lobbycrația reprezintă la ora actuală un puternic sistem reprezentational, funcționând ca o interfață între instituțiile europene și cetățean.

Nu de puține ori chestiunile politice în UE urmează curente majoritare ale opiniei publice, setarea agendei de priorități fiind o funcție a modului cum aceste preferințe sunt organizate și configurate în interiorul unei matrici funcționaliste.

Sistemul reprezentational propus de UE face ca accesul la factorii de decizie să fie relativ facil. Acest lucru nu poate fi pus decât pe seama maturizării suficiente a corpului social, a instrumentării unei culturi civice și de ce nu a progresului tehnologic generat de fenomenul globalizării, care are drept caracteristici principale creșterea vitezei și micșorarea distanțelor. Atât la nivel național, cât și la nivel european, instituțiile nu-și pot legitima activitatea dacă nu există un sprijin public pentru acțiunile acestora. Sectorul ONG a înțeles primul această axiomă de funcționare a sistemului reprezentational reușind chiar și cu resurse modeste să-și vadă obiectivele realizate.

Pe fondul globalizării, tehnicile și instrumentele de făcut lobby sunt exportate și adaptate constant. În Europa reducerea rolurilor statului a subminat influența neocorporatismului lăsând neopluralismului un spațiu tot mai amplu de manifestare. Perspectiva neopluralistă funcționează chiar și în cadrele fragmentare ale statului, în condițiile restructurării funcțiilor acestuia, respectiv a reajustării administrațiilor publice care-l asistă și sprijinesc.

Lobbyul are tendințe ferme de canalizare în direcția UE, pentru majoritatea arenelor decizionale puterea urmărind și ea același itinerar. De vreme ce o serie de atribute ale statului sunt transferate la nivel supranațional ele vor rămâne acolo. În contextul deplasării centrilor decizionali dinspre statul membru către autoritățile supranaționale, actorii care fac lobby trebuie să fie conștienți de necesitatea de a-și deplasa capacitățile către acestea. Aceasta deoarece lipsa unei astfel de decizii s-ar putea dovedi costisitoare într-un orizont de timp mediu spre lung, astfel recomandându-se o mobilizare în amonte dublată de crearea unor avanposturi stabile.

Deși formele pe care le îmbracă lobbyul sunt cât se poate de diverse în Europa, respectiv în Statele Unite, fenomenul acesta reprezintă un puternic indicator al manierei

fiecărui sistem de a-și proiecta viziunea în materie de politici publice. Dacă în Europa asistăm la o insuficientă reglementare, în Statele Unite aceasta ia mai curând forma unei suprareglementări. Insuficienta reglementare a lobbyului la nivelul UE este pusă pe seama naturii fragmentare a sistemului, fapt care determină un grad scăzut de transparență. Instrumentarul strategic al lobbyștilor îndeamnă mai degrabă înspre compromis și consens la nivelul UE, pe când în SUA tendința este de a tezauriza avantaje doar pentru una dintre părțile implicate în procesul de influențare a deciziilor.

Poziționarea lobbyștilor în imediata proximitate a factorului de decizie este un criteriu care poate determina volumul și intensitatea activității de lobby. Pe de altă parte, o rețea de contacte stabilă și experiența precedentă a lucrului cu factorii de decizie nu poate decât să întărească poziția lobbyștilor ducându-i mai aproape de realizarea obiectivelor. Un alt criteriu esențial în demararea unei activități de lobby ce ia forma unei campanii low sau high profile este dimensiunea bugetului alocat. Mărimea și amplitudinea acestuia poate determina eficiența lobbyștilor mai ales dacă aceștia posedă informații adecvate pe un anumit subiect sau sunt capabili să ofere expertiză tehnică de calitate.

Campaniile externe de lobby (așa numitele grassroots lobbying) sunt orchestrate pentru a pune o presiune constantă asupra factorilor decizionali indeciși sau a celor nedoritori să aplice o anumită politică. Acest tip de campanie dorește să semnalizeze legislatorilor că o anumită chestiune are o importanță considerabilă, mobilizarea fiind astfel un imperativ. Șansele de reușită ale acestui tip de campanie sunt mai degrabă relativ modeste dată fiind pluralitatea de actori care gravitează în jurul factorilor de decizie, a preferințelor factorilor decizionali și de ce nu a comportamentului adoptat de aceștia vis a vis de campania plină de insistențe a lobbyștilor.

Formatul avantajat de campanie de lobby este cel low profile bazat în special pe tranzacționarea de informații tehnice sau a unei expertize profesionale pe un anumit domeniu. Modalitățile și instrumentele de acțiune ale lobbyștilor trebuie să țină cont de logica de acces a sistemului, care sunt pașii care trebuie făcuți pentru a beneficia de o influență potențială, de bunurile de acces tranzacționate cu forul decizional căruia îi facem lobby. Cu cât aceste bunuri de acces sunt mai atractive pentru o anumită organizație și instituție cu atât interesul pentru activitatea noastră de lobby va fi

considerabil sporit. Nu trebuie omis din calcul nici contextul în interiorul căruia ne desfășurăm activitatea, nici tipul de public căruia ne adresăm. Se impune astfel elaborarea unor mesaje targetate pe fiecare factor de decizie în parte, mai ales dacă mediul decizional este unul eterogen.

Regulile de acces în sistem trebuie respectate cu strictețe pentru a ne bucura de acces, pentru că este cât se poate de evident că accesul reprezintă o precondiție a oricărei activități de influențare a factorului de decizie. De cele mai multe ori când ne raportăm la un factor de decizie trebuie să o facem din perspectivă utilitaristă, adică să ținem cont și de modul de raportare a factorului de decizie la noi. Decidenții de politici doresc asistență, sprijin și suport, această nevoie de supleanță fiind acoperită de lobbyști. Succesul unei campanii de lobby este determinat și de momentul de demarare a respectivei campanii. Nu există o rețetă unanim acceptată în acest sens, dar oportunitățile trebuie speculate cu mare grijă pentru a reuși să bifezi un succes la final.

Activitatea de lobby este importantă când se realizează o serie de propuneri de legi, a impunerii unor amendamente la legile deja existente sau a unor reguli procedurale noi, lobbyul ajutând și la fixarea agendei politice în unele cazuri. Lobbyul deși are tendința de concentrare la Bruxelles sau Strassbourg, acesta este bine reprezentat și la nivel național, pentru că prin activitatea sa guvernul poate genera interes. Acest interes manifestat de guvern sau de forurile decizionale ale Uniunii Europene pentru o anumită problematică poate acționa ca detonator pentru grupurile de lobby.

Lucrarea de față poate funcționa mai degrabă pe post de ghid pentru practicienii lobbyului european prin sfaturile și optica propusă pentru a realiza cu adevărat o activitate de lobby eficientă. Pentru a putea să ne apărăm interesele trebuie să beneficiem de vizibilitate atât în complexul nostru național sau regional, dar mai ales în complexa infrastructură instituțională a Uniunii Europene. Criteriul de proximitate coroborat cu cel de apărare a interesului public pot să ne transforme în adevărate foruri de expertiză care au capacitate reală de influențare a deciziei finale, chiar dacă influențarea se face în amonte (cu cât demarăm mai repede activitatea de lobby cu atât ne putem impune punctul de vedere cu privire la o anumită chestiune, oferind o primă potențială metodă de rezolvare a unei probleme sau chiar soluția propriu-zisă).

Economia de piață creează inegalitate în rândul cetățenilor, în condițiile în care politicile democratice mizează pe egalitatea cetățenilor în spațiul public. Se impune astfel ca acest conflict mai curând omniprezent să fie mediat ca atare. Dacă tot se repară teoria deficitului democratic prin intermediul unei activități de lobby transparente, oare se va reajusta și dimensiunea bunăstării generale a cetățenilor ? Sunt cetățenii beneficiarii reali ai activităților de lobby sau mai degrabă lobbyștii servesc interese exclusiviste plasate departe de slujirea binelui public.

Activitatea de lobby s-a dovedit a fi una ce lasă o serie de semne de întrebare. Însă cu toate deficiențele aparente sau reale pe care le-ar presupune această activitate înclinăm să credem că lobby-ul în sine este capabil a produce și o serie de soluții viabile la diferitele probleme pe care le-a pus procesul de integrare. Pentru a înțelege cum anume lobbyul este generator sau cum acesta nuanțează apariția unei noi stări de fapt funcționale trebuie să ne raportăm mai degrabă la o perspectivă microsistemică. Numai pornind de la o serie de studii de caz putem încerca să construim o matrice comună a lobbyului european, să-i percepem cu acuratețe regulile de funcționare (fie ele scrise sau nescrise, apropo de reglementarea acestui domeniu) și să-l determinăm să lucreze pentru cetățean.

Limitele acestei lucrări pot fi stabilite doar prin raportare la obiectivele propuse. În accepțiunea mea acestea au fost realizate. Astfel, am definit conceptul de lobby și m-am axat pe instrumentele, tehnicile și metodele pe care acesta le utilizează. Am selectat din literatura de specialitate doar chestiunile care sprijină un demers explicativ, pentru a argumenta modul de operare și instrumentare a unei activități de lobby, proiectată înspre a avea succes. Alegerile făcute pentru ilustrarea aspectelor teoretice despre lobby, consider că sunt reprezentative pentru peisajul științific al domeniului. În mod cert, există și teorii care nu mi-au fost cunoscute sau la care nu am avut acces. De asemenea, este posibil ca anumite teorii să fie incorecte, vetuste sau ca având o bază empirică insuficientă. Pentru a înlătura orice risc sau sursă de eroare, s-ar impune testarea empirică a teoriilor, strategiilor și tehnicilor utilizate într-o manieră ad extenso.

O altă sursă potențială de eroare o reprezintă modul în care diverși autori își definesc conceptele cu care operează, marea majoritate a lucrărilor studiate neavând explicații clare și pertinente cu privire la o serie de fenomene, termeni sau concepte. Sursele de eroare pe care le-am întâlnit în cercetarea mea se referă și la faptul că mulți

autori vorbesc despre lobby dar analizează cu totul altceva, demersul științific propriu-zis fiind marcat de incoerență, ar fi indicat ca atunci când se vorbește despre un aspect, acesta să fie și analizat, ținând cont de matricea lui logică.

Așa cum se întâmplă și în alte discipline, lobby-ul nu beneficiază de o definiție unanim acceptată sau canonică, există însă mai multe versiuni adaptate la domenii diferite care au slujit demersul meu de cercetare. Această chestiune poate fi corelată cu problema perspectivelor culturale antitetice asupra activității de lobby. În cultura română, pe filieră franceză, conceptul are o conotație negativă. Am încercat să eliminăm această sursă de eroare, prin conștientizarea riscului și prin abordarea lobbyului, mai ales, în dimensiunea sa tehnică.

O altă sursă de eroare poate fi reprezentată de faptul că majoritatea materialelor utilizate pentru cercetare au fost în limbi străine, uneori întâlnind și o serie de traduceri sau citări ale diferiților autori care nu au fost îndeajuns de clare și acurate. Aceasta pentru că literatura autohtonă legată de lobby sau cea care vizează campaniile de PR care folosesc lobby-ul este prea puțin reprezentativă.

Lucrarea de față și-a propus să argumenteze faptul că lobby-ul poate constitui o metodă alternativă de implicare în procesul de formulare a politicilor publice, atât la nivel european cât și național.

Noile direcții de interes pe care mi le-a sugerat elaborarea acestei cercetări ar fi legate de: modalitatea efectivă de a realiza un lobby specializat pentru fiecare instituție comunitară, observarea circuitului activității de lobby, modalitățile de reglementare a acestui tip de activitate (în special la noi în țară), testarea parametrilor teoretici cu prilejul altor cercetări cu caracter empiric și de ce nu elaborarea unor campanii de informare publică cu privire la rolul și locul activității profesionale de lobby (un accent deosebit să fie plasat pe aspectul perpetuării în timp a activității de lobby și mai ales pe o evaluare a impactului acestui lobby, evaluare desfășurată pe o perioadă mare de timp, care să producă și material științific relevant în peisajul autohton al elaborării de politici publice).

O altă direcție de interes inspirată de acest demers de cercetare este abordarea lobby-ului în contextul guvernărilor informale. O astfel de întreprindere academică este însă dificil de pus în operă în lipsa unui suport empiric adecvat. Nu în ultimul rând

literatura de specialitate nu ia în considerare obstacolele care împiedică grupurile de lobby să profite de oportunități.

În mod firesc lipsa de reglementare a lobbyului este și o criză de legitimitate, de reprezentativitate, fiind legată și de potențialul de funcționare a unui regim democratic. Noile evoluții în sistemul de participare la deciziile de interes public au determinat o revalorizare a sistemului democrației participative din partea cetățenilor. Cu toate că din aprilie 2012 a intrat în vigoare „Inițiativa Europeană a Cetățenilor” care permite unui milion dintre cetățenii europeni, reprezentând un sfert din statele membre, să solicite Comisiei introducerea unei noi propuneri legislative, acest lucru nu poate substitui efectele implicării microsistemice a lobbyștilor.

Lobbyul și democrația se legitimează de la aceeași matrice comună : libertatea de exprimare și libertatea socială. Astfel discuția despre lobby se impune a fi sterilizată, tocmai pentru a genera motivații credibile, capabile să adâncească procesul integrării europene într-o manieră transparentă pentru cetățean.